

GIẢI BÀI TẬP NGỮ VĂN 7

TỪ HÁN VIỆT

I. Đơn vị cấu tạo từ Hán Việt

Câu 1:

Các tiếng Nam, quốc, sơn, hà đều có nghĩa (Nam: phương nam, quốc: nước, sơn: núi, hà: sông), cấu tạo thành hai từ ghép Nam quốc và sơn hà (nước Nam, sông núi). Trong các tiếng trên, chỉ có Nam là có khả năng đứng độc lập như một từ đơn để tạo câu, ví dụ: Anh ấy là người miền Nam. Các tiếng còn lại chỉ làm yếu tố cấu tạo từ ghép, ví dụ: nam quốc, quốc gia, sơn hà, giang sơn, ...

Câu 2:

Thiên trong thiên thư (ở bài Nam quốc sơn hà) nghĩa là trời, thiên trong (1) và (2) nghĩa là nghìn, thiên trong thiên đô nghĩa là dời. Đây là hiện tượng đồng âm của yếu tố Hán Việt.

II. Từ ghép Hán Việt

Câu 1:

Các từ sơn hà, xâm phạm (trong bài Nam quốc sơn hà), giang san (trong bài Tụng giá hoàn kinh sư) là từ ghép đẳng lập

Câu 2:

- a. Các từ ái quốc, thủ môn, chiến thắng thuộc loại từ ghép chính phụ, yếu tố chính đứng trước, yếu tố phụ đứng sau giống như từ ghép chính phụ thuần Việt.
- b. Các từ thiên thư (trong bài Nam quốc sơn hà), thạch mã (trong bài Tức sự), tái phạm (trong bài Mẹ tôi) thuộc loại từ ghép chính phụ nhưng trật tự các tiếng ngược lại với từ ghép chính phụ thuần Việt: tiếng phụ đứng trước, tiếng chính đứng sau.

III. Luyện tập

Câu 1: Phân biệt nghĩa của các yếu tố Hán Việt đồng âm trong các từ ngữ sau:

- Hoa: hoa quả, hương hoa -> có nghĩa là bông hoa.
- Hoa: hoa mỹ, hoa lệ -> có nghĩa là đẹp.
- Phi: phi công, phi đội -> có nghĩa là bay.

- Phi: phi pháp, phi nghĩa -> có nghĩa là không.
- Phi: phi cung, vương phu -> có nghĩa là vợ vua.
- Tham: tham vọng, tham lam -> có nghĩa là ham muốn.
- Tham: tham gia, tham chiến -> có nghĩa là có mặt.
- Gia: gia chủ, gia súc -> có nghĩa là nhà.
- Gia: gia vị, gia tăng -> có nghĩa là thêm vào.

Câu 2: Thêm tiếng để tạo từ ghép theo bảng sau:

quốc	đế quốc, quốc gia, quốc kì, quốc tế, ...
son	son trại, son hà, son cước, ...
cư	định cư, cư trú, di cư, ...
bại	thất bại, bại tướng, đại bại, ...

Câu 3: Xếp các từ hữu ích, thi nhân, đại thắng, phát thanh, bảo mật, tân binh, hậu đãi, phòng hoả vào bảng phân loại:

chính - phụ	Hữu ích, phát thanh, bảo mật, phòng hỏa
-------------	---

phụ - chính	Thi nhân, đại thắng, tân binh, hậu đãi
-------------	--

Câu 4: Tìm thêm mỗi loại 5 từ theo bảng trên.

chính - phụ	tri thức, địa lí, gia sư, học viện, bạch mã, ...
phụ - chính	cường quốc, tham chiến, cách mạng, nhập gia, nhật mộ